

Entrevista a Barbara J. Ford

“Hem d’estar orgullosos de ser bibliotecaris”

Per Núria VENTURA i Jesús GASCÓN

RESUM: *Entrevista a Barbara J. Ford. En ella exposa el seu punt de vista sobre el paper de la biblioteca pública a una gran ciutat, partint de l'experiència de la xarxa de biblioteques públiques de Chicago. També es tracta la imatge del bibliotecari i les seves necessitats de formació continuada.*

Barbara J. Ford treballa com a adjunta al Comissionat de la Chicago Public Library, concretament a la biblioteca Harold Washington, central urbana d'una xarxa de 78 biblioteques. Abans havia treballat a diverses biblioteques universitàries i va ser presidenta de l'American Library Association. Actualment, el seu interès professional se centra en l'alfabetització, els serveis a persones amb discapacitacions i limitacions, la cooperació interbibliotecària i les biblioteques virtuals. Aspectes, tots ells, que coincideixen en l'espai de la biblioteca pública. De com gestionar aquest tipus de biblioteca i de com ho fan a Chicago, ha vingut a parlar-ne a Barcelona: a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona (una xerrada sobre la gestió de la biblioteca pública, el 4 de novembre de 2002) i al Col·legi de Periodistes, en la taula rodona organitzada pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris-documentalistes de Catalunya “La biblioteca pública en una gran ciutat, portal d'accés al coneixement” (el 5 de novembre). Abans, a València, i després a Madrid i Màlaga continuarà parlant de la seva passió: la biblioteca pública.

Barbara J. Ford. Chicago Public Library, Harold Washington Library Center.
bford@chipublib.org

Núria Ventura. Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

Jesús Gascón. Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona.
Entrevista feta el 5 de novembre de 2002, a Barcelona. Transcripció i traducció de Jesús Gascón.

Ens rep al vestíbul de l'hotel. És menuda i vital: transmet energia i entusiasme. Diu que ens parlarà en espanyol i que si diu alguna cosa malament la corregim. La veritat és que, contràriament al tòpic de l'americà monolingüe, s'expressa amb fluïdesa en castellà: ha viatjat molt per Hispanoamèrica, visitant biblioteques i assessorant-les per a llur millora. A la seva targeta de visita, al darrera, té impresa la missió de la Chicago Public Library: "Donem benvinguda i ajut a tothom que vulgui gaudir de la lectura i vulgui intentar aprendre durant la seva vida. Treballem plegats, esforçant-nos per donar accés igualitari a la informació, les idees i el coneixement mitjançant llibres, activitats i altres recursos. Creiem en la llibertat per a llegir, aprendre, descobrir." "Read, learn, discover" és el lema de la Chicago Public Library. Tot plegat, una bona carta de presentació.

Item – El fet que Chicago tingui una xarxa de biblioteques com la que té implica que els mandataris locals creuen en el paper de la biblioteca a la ciutat... Aquí de vegades en trobem alguns que ens diuen "No cal una biblioteca: ja tenim Internet."

Barbara Ford – Es difícil convèncer-los perquè molta gent, i molts polítics, pensen que amb Internet tothom pot saber-ho tot. Nosaltres treballem amb els polítics per a mostrar-los que, en la pràctica, no és així: anem als seus despatxos, cerquem alguna cosa en Internet i els fem veure que els resultats no són sempre tan bons com pensaven que serien (sempre trobem informacions errònies, moltes pàgines merament comercials o inútils, etc.). Passem temps amb ells ensenyant-los que la informació que ens dona Internet no és necessàriament la millor i, de vegades, ni tan sols l'adequada. I això funciona: poc a poc comencen a entendre-ho i a aprendre. Val la pena anar-hi i parlar amb ells, i millor encara que ells vinguin a la biblioteca. Llavors veuen que hi ha formes i llocs millors per a obtenir la informació.

— La biblioteca està ben considerada, doncs.

— Sí. El nostre alcalde n'està molt orgullós i vol que tingui presència en diferents tipus d'actes. A la biblioteca central, un edifici magnífic i elegant, vénen dues vegades al mes l'alcalde i altres polítics. De vegades, hi donen rodes de premsa, o hi presenten programes o activitats; quan hi ha visites importants de mandataris estrangers o algú important, l'alcalde els porta a la biblioteca perquè vegin quins equipaments té la ciutat. A més, s'hi pot fer la recepció o el sopar oficial. Sempre estem disposats a ajudar i a ensenyar a tothom que la biblioteca és un lloc magnífic. Aprofitem llavors per donar a conèixer-ne les activitats: des de les que es fan per a nens fins a les progra-

mades per a gent gran. Convidem els polítics que vénen a la biblioteca a assistir a aquestes activitats; així poden parlar amb la gent que hi assisteix i adonar-se del que estem fent. És un treball, però, que ha de fer-se cada dia.

— La utilitzen per a actes polítics? Quan hi ha eleccions, per exemple.

— Sí, està oberta al govern i a l'oposició perquè hi expliquin els seus programes polítics. De vegades s'hi fan debats. El que és important, és clar, és que sempre estigui oberta a la participació de tothom, encara que siguin partits petits o poc coneguts. Tots s'adonen, llavors, que la biblioteca és un espai neutral on tothom pot anar i on és tractat igualitàriament: això és bo. El polític ha d'aprendre, però: de vegades, pot pensar que aquella és "la seva" biblioteca i no és així: és la biblioteca de tot el poble i tothom ha de ser benvingut. Aquesta és la idea que hem de transmetre.

— Diu que la biblioteca ha ajudat al desenvolupament econòmic i social d'alguns barris. És un argument que aquí s'ha sentit de vegades, però que no ens acabem de creure. Com pot canviar una biblioteca un barri?

— És difícil, però és així. Per exemple, estem construint biblioteques noves en barris molt pobres, marginals, on no hi ha res més. Bé, hi ha problemes: drogues, marginació, bandes, prostitució, crim, etc. Treballant amb el govern local diem de posar la biblioteca en aquest tipus de zones. La gent, allí, no té cap esperança, res que pugui millorar la seva vida. Treballem amb la comunitat (és important que hi participin) i amb ells decidim de posar la biblioteca allí. Això fa que la gent de la comunitat n'estigui orgullosa, ja que fins que la biblioteca no va arribar, no hi havia cap servei o equipament al barri. És llavors que pot començar el desenvolupament econòmic: empresaris i homes de negocis veuen que alguna cosa canvia en aquella comunitat, ja que s'hi ha instal·lat un equipament nou i de qualitat, i pot ser que inverteixin diners en aquella zona de la ciutat. Sovint funciona. A més, en l'àmbit social, la biblioteca és, en barris conflictius, un lloc neutral, obert a tothom.

— I un cop oberta la biblioteca?

— Hi fem moltes activitats: cursos de formació, classes per a adults, on aprenen a llegir, o d'anglès per als immigrants que no en saben prou. Classes

Taula rodona del 5 de novembre de 2002. D'esquerra a dreta: Barbara Ford, Ferran Mascarell (regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona), Andreu Farràs (de la Comissió de Cultura del Col·legi de Periodistes) i Paolo Messina (director de la Biblioteca di Torino).

per a completar els estudis que potser s'havien deixat, per a treure el graduat escolar, classes per a ensenyar com fer un currículum i trobar feina... Treballem amb la gent ensenyant-los on poden buscar feina, com han d'omplir els formularis... Coses molt bàsiques perquè puguin començar i continuar per si mateixos. També fem formació sobre creació i gestió de petites empreses i negocis. De vegades hi ha gent amb idees, que vol fer coses, però no té prou informació de com fer-les ni sap on buscar-la. Portem gent dels bancs que els expliquen com obtenir crèdits per a començar un negoci, gent dels serveis socials perquè coneguin quin tipus d'ajuts poden obtenir... Fem moltes activitats per tal que la gent pugui saber com millorar la seva vida.

— **Activitats per a adults, doncs. Potser per a joves, també. I els nens?**

— També fem activitats per als nens a les hores que surten de l'escola. Amb el programa "Teacher in the library", paguem uns mestres que s'estan a la biblioteca ajudant els nens amb els seus deures. Si no fos així, els biblio-

tecaris no podríem fer-ho, ja que hi ha molts nens. En un altre programa, anomenat “Cybernavigators” paguem joves, adolescents, per tal que ensenyin a d’altres –gent gran, o més joves– com fer servir Internet i el web. Aquests joves saben fer-ho i poden explicar-ho.

— **Com professors de tecnologies...**

— Triem joves problemàtics, sovint marginals. En encarregar-se d’aquesta activitat se senten “importants”, responsables. Se n’adonen que poden fer alguna cosa útil i guanyar uns diners. Nosaltres paguem molt poc, és un sou simbòlic, però moltes vegades aquests diners són els primers que guanyen treballant, i això és bo.

— **Però amb tot això, ¿quina preparació ha de tenir un bibliotecari? Són activitats que requereixen, a més d’una formació tècnica, un perfil que combina el de mestre, animador cultural, el dels serveis socials...**

— És, sobretot, una qüestió d’actitud. Els bibliotecaris han d’estar en contacte continu amb la comunitat. Han d’anar a les escoles per saber què necessiten els nens; a les llars d’avis per entendre què els cal, etc. Els bibliotecaris són, llavors, com “ambaixadors” de la biblioteca: és com si els diguéssim “Ens preocupem per vosaltres; podreu venir a resoldre aquestes necessitats a la biblioteca.” És clar que hi ha bibliotecaris més passius, certament, que prefereixen treballar sense haver d’anar enlloc, en un servei tancat o sense relació amb el públic. Quan nosaltres busquem nou personal, busquem gent que se senti còmoda treballant amb la gent i amb la comunitat. A més, responent al que em preguntava sobre la preparació, per tal que el personal pugui aprendre com fer tot això, fem formació continuada dels bibliotecaris.

— **Potser és un tipus d’aptituds que no s’aprèn a les escoles...**

— No, això sols es pot aprendre amb l’experiència. Per això mirem de formar-los amb gent que en sàpiga, bibliotecaris “mestres,” que treballin bé i que puguin ensenyar a d’altres fent classes o anant a les biblioteques per tal de donar idees o ajudar... Tot s’ha de dir: hi ha comunitats on és més fàcil treballar que en altres. A Chicago hi ha gent de moltes procedències: hi ha cultures més obertes amb les quals resulta més fàcil el treball; en cultures més tancades és més difícil entrar-hi.

— **Hi ha molts polonesos, va comentar.**

— Chicago té la comunitat polonesa més gran que hi ha fora de Polònia. La comunitat més nombrosa és la hispana i l'espanyol és la "segona llengua" de la ciutat. Busquem, llavors, que a cada comunitat el personal que hi hagi a la biblioteca pugui entendre-la; penso que és important que la gent que treballa a la biblioteca tingui coses en comú amb la gent que atén, que els entengui, que els usuaris no el vegin com un estrany. Sempre que es pugui, és clar: de vegades és difícil, però mirem de trobar algú que pugui ajudar-nos.

— **¿I no podria ser contraproduent, contribuint amb això a què aquests ciutadans d'origen estranger no acabin d'integrar-se mai a la vida de la ciutat i continuïn formant guetos, cada comunitat en el seu barri, sense tenir contacte amb els altres?**

— Jo crec que la història ha fet que Chicago sigui un conjunt de comunitats diferents. A més, la gent n'està orgullosa, de formar part de la seva comunitat. També, però, volen viure a la ciutat i saben que, a banda de conservar la seva cultura i la seva llengua, per aconseguir moltes coses han de conèixer l'anglès, o respectar unes normes i uns costums comuns. Trobo bé que es conservi la identitat pròpia, però tots formem part d'una comunitat major que també hem de conèixer i respectar. També treballem en això. Tenim, per exemple, mesos en què celebrem les diverses cultures.

— **Vol dir festes com Pasqua, Ramadà, etc.?**

— No ben bé, no es limita al folklore. Són mesos dedicats a les herències culturals de les diferents comunitats: el Spanish Heritage Month, el Polish Heritage Month, etc. En ells, cada comunitat es dona a conèixer a les altres. Són activitats que no es fan únicament a les biblioteques de les comunitats respectives, sinó a totes les biblioteques de la ciutat. Així tots aprenem coses d'altres cultures, la qual cosa és interessant i enriquidora. Ajudem tant a que la comunitat conservi i celebri la seva cultura, com a obrir-la a la resta de la població.

S'expressa amb entusiasme. Quan parla de la seva feina, del paper que la biblioteca té en la seva ciutat, es nota que realment ho viu. Acompanya les paraules amb les mans, de forma prou expressiva.

— **Aquest model de biblioteca va molt més enllà de la biblioteca tradicional. Ha esmentat activitats que són més pròpies de les escoles o serveis socials. Col·laboren amb ells? Fins a quin punt no s'envaloren funcions i serveis de diferents serveis públics?**

— Hi col·laborem estretament, sobretot amb les escoles. Cada biblioteca té unes escoles assignades (les que té a prop) i, cada any, aquestes escoles fan tres visites a la biblioteca. També diem als mestres que vinguin a la biblioteca, però els insistim que no som biblioteques escolars. Els diem: “Vostès han de tenir biblioteques a l'escola; nosaltres no podem fer bé el nostre treball si vostès, abans, no han fet el seu.” La situació de les biblioteques escolars no és la millor que podríem tenir. Em sembla que aquí tampoc no hi ha bones biblioteques escolars...

— **No estem gaire bé, no.**

— Però és un punt bàsic. Per això treballem amb les escoles per tal que millorin les seves biblioteques. Ara (“*ahorita*,” *diu*) estem aconseguint que biblioteques escolars i públiques tinguin les mateixes bases de dades. Així els nens aprenen a l'escola com fer servir els programes i les bases de dades que després trobaran a la biblioteca pública. Ha estat fruit d'un conveni entre la biblioteca, les escoles i els proveïdors.

— **Llavors, la biblioteca proporciona el programa a les escoles?**

— No: ells paguen les seves llicències al distribuïdor, com nosaltres paguem les nostres; el que passa és que fent-ho plegats ens surt molt millor de preu.

Arriba Eva, l'auxiliar que li ha assignat el Consolat a Barbara Ford. Ella li porta l'agenda, l'acompanya als diferents llocs de la ciutat, l'informa de la situació local... Tot plegat, no ha tingut gaire temps de conèixer la ciutat: entre xerrades i visites professionals el temps ha passat volant. Ha pogut agafar un bus turístic per fer-se'n una idea. Pensa que Barcelona té biblioteques molt agradables (ha visitat algunes de les noves biblioteques públiques, com la Mercè Rodoreda de la qual li ha agradat molt la claror i que hi hagués molts usuaris) i que en el moment que es materialitzi la Biblioteca Central Urbana, la imatge que de la biblioteca puguin tenir els barcelonins experimentarà un canvi. Chicago i Barcelona, diu, tenen molt en comú: una arquitectura meravellosa (Gaudí, Wright, etc.), un horitzó marcat per la línia de l'aigua (el mar i el llac Michigan), una projecció cultural

important, una població similar... Tan de bo, diu somrient, també puguin tenir en comú una gran biblioteca com a capçalera del sistema bibliotecari municipal.

— Quan parlem de les biblioteques públiques de Chicago, de quantes n'estem parlant?

— En tenim 78, de biblioteques públiques. Una de central, dues grans (una al Nord i una altra al Sud) i 76 de barri. L'objectiu és que ningú no hagi de caminar més d'una milla per arribar a la biblioteca més propera. Gairebé sempre és així, i sovint estan molt més a prop.

Realment, el mapa de les biblioteques de Chicago és dens. Hom hi veu puntets (biblioteques) repartits per tot el territori, sense deixar cap racó sense servei. Contextualitzem: el municipi de Chicago, que és l'àmbit d'actuació de la biblioteca, té 593,95 km², on viuen 2.896.016 habitants, amb una àrea metropolitana (el comtat de Cook) de 5.376.741. El sistema bibliotecari del municipi tenia, fa dos anys, 2.583.692 usuaris diferents amb carnet de préstec. Barcelona (sols el municipi), per exemple, té 100,96 km² i 1.505.325 habitants.

— Quan diu "de barri"... Quanta gent treballa en una biblioteca de barri de Chicago?

— De mitjana, unes quinze persones. Obren sis dies la setmana, de nou a nou. La biblioteca central i les dues biblioteques més grans també obren els diumenges. És important que l'horari d'obertura sigui llarg, ja que s'ha d'adaptar a la gent que hi ve. Als matins hi tenim molta gent gran que ve a llegir el diari, mestresses de casa amb els nens, homes de negocis que venen a buscar dades per a la seva feina... A la tarda, en sortir de l'escola, hi vénen més nens i joves. A la nit hi ha molta gent, que ve en acabar el treball o després de sopar: a llegir, a connectar-se a Internet (a la xarxa de biblioteques hi ha uns mil punts de connexió a Internet) o a fer alguna de les activitats proposades. També hi ha els estudiants de les universitats...

— Quins serveis ofereix la biblioteca central?

— Des de la biblioteca central fem la coordinació del sistema. També tenim alguns serveis que estan, en part, centralitzats, com les adquisicions: des de la central es compren llibres, publicacions en sèrie, obres de consulta, etc. per a totes les biblioteques. Cada biblioteca, a més, té el seu pressupost

per a comprar el que calgui per als seus usuaris. A més, a la biblioteca central oferim serveis que no poden donar les biblioteques de barri. Hi ha, per exemple, una “línia calenta” per a atendre consultes que no s’han pogut resoldre a les biblioteques de barri, potser perquè no tenen el material necessari. També coordinem el servei de préstec interbibliotecari. D’altra banda, la biblioteca central és el lloc on es fan les activitats que poden atraure més públic: hi han vingut a fer xerrades, per exemple, autors molt populars, com Stephen King o Isabel Allende. Per això treballem conjuntament amb els editors i, sense que haguem de pagar res, els autors (i els editors) utilitzen la biblioteca com a espai per a presentar els seus llibres, parlar de la seva obra... De vegades, en activitats com aquestes podem tenir 800 persones de públic. Tenim un auditori prou capaç, molt agradable. Crec que és molt important que la gent se senti còmoda a les biblioteques: han de ser llocs, edificis, ben fets, bonics, que puguin esdevenir senyals d’identitat de la ciutat o del barri.

— La gent jove s’interessa per voler ser bibliotecari? Encara més, per ser bibliotecari de biblioteca pública?

— Costa trobar gent per a alguns tipus de feina. N’hi ha poca que vulgui treballar amb nens: tothom vol treballar amb tecnologies. Des que hi ha problemes amb les empreses “.com”, s’ha notat un increment en el nombre d’alumnes a les escoles de biblioteconomia. Molts pensen que a les biblioteques podran treballar amb les últimes tecnologies, tenint, a més, més seguretat laboral, encara que sense guanyar tant, és clar. Però quan els plantejges de treballar amb nens... Potser és una cosa que no fa tanta patxoca: sembla més “prestigiós” treballar amb ordinadors.

— Treballar amb nens pot engrescar més que no pas amb una màquina, però.

— La gent que treballa amb nens també em comenta que després d’un temps es cansen: els nens són molt actius; s’ha de tenir molta energia per treballar-hi: si no, hom acaba cremant-se... També, en aquesta línia, intentem d’atreure cap a la professió gent d’altres cultures: hispans, afroamericans, asiàtics, àrabs... L’ALA té un programa de beques perquè gent d’aquests col·lectius treballi en biblioteques. Així podem garantir un millor servei als usuaris que són membres d’aquestes comunitats.

De fet, el problema és que molta gent va començar a treballar en biblioteques perquè creia que era un treball còmode, tranquil, on podria passar el

D'esquerra a dreta: Núria Ventura, Barbara J. Ford i Jesús Gascón.

temps llegint (el vell tòpic), sense ningú que molestés... Abans potser era així –i tampoc no ho crec–, però ara tot ha canviat. Ho hem d'advertir, explicant a qui vol treballar en una biblioteca en què consistirà realment la seva feina, i que l'atenció al públic és bàsica. Fins i tot per als que treballen en serveis tècnics: també han de sortir fora, amb el públic.

— **Tothom fa de tot, doncs?**

— Sí. Pensem que tothom ha d'estar en contacte amb el públic... I si no li agrada això, el treball en una biblioteca pública no li agradarà. Una de les coses que hem fet a l'ALA ha estat treballar en la reelaboració dels tests d'aptitud, les guies d'orientació professional, etc., per tal que canviïn el que diuen sobre el treball del bibliotecari d'avui dia. Almenys així la gent que vingui a treballar-hi no tindrà una idea equivocada del que ha de ser el seu treball.

— **El tòpic del bibliotecari ordenat, reflexiu, callat...**

— Que també el patim, nosaltres. Hem de lluitar per canviar aquesta imatge. A les universitats, per exemple, hi ha serveis d'orientació professional i borses de treball que ajuden els estudiants a decidir la seva carrera i a buscar treball: els donem informació i treballem conjuntament per tal que puguin saber ben bé què farà qui estudiï aquella carrera.

Sempre hem de lluitar per canviar les idees d'aquells que poden influir sobre els joves. Quan trobo algú i em demana en què treballo jo no començo dient "Sóc bibliotecària", sinó alguna cosa com ara: "Treballo en una empresa amb més de 1000 treballadors, que té 78 sucursals; l'any passat la circulació dels nostres productes va incrementar-se en un 10%...". Llavors et miren d'una manera diferent i pregunten: "Quina empresa és aquesta?" Quan dius "La Chicago Public Library", queden molt sorpresos, però es fan una idea molt diferent de la biblioteca. En canvi, si comences dient "Sóc bibliotecària"... et miren com dient...

— **Pobra...**

— Sí: pobreta... Hem d'aprendre a fer la professió més atractiva i a fer-nos valer: tothom ho fa, i sense tants motius. Potser som massa tímids, tot plegat. Si mirem tot el que fem, i el que podem aportar a la comunitat... Hauríem de sentir-nos orgullosos de ser bibliotecaris.

— **Llavors la imatge del bibliotecari que té la gent del carrer als Estats Units, ¿no és tan fantàstica com podria semblar?**

— No, realment no ens coneixen. Sovint, quan algú ve a la biblioteca a fer una xerrada i vol referir-se a la biblioteca, acaba referint-se a tòpics: "aquella bibliotecària tan amable, tan polida, de quan jo era petit" o coses per l'estil. Hem de canviar això.

— **No obstant, la biblioteca pública als Estats Units és una institució assumida com normal i quotidiana. A moltes pel·lícules i sèries de televisió americanes veiem biblioteques com escenaris habituals, com una part integrant de la vida quotidiana.**

— A les pel·lícules espanyoles, no?

— **La veritat és que no...**

— La biblioteca forma part de la comunitat: sempre n'hi ha una a prop i, des de petits, els ciutadans la fan servir. Per això, després, fer-la servir és com... natural. Però aquí, on he vist algunes biblioteques molt ben fetes, podrien fer-se també pel·lícules.

— **De fet, quan alguna bibliotecària ha sortit en alguna, ha estat pitjor: sempre es cau en el tòpic i l'estereotip de la bibliotecària amb monyo, seriosa, soltera...**

— Una de les coses que fa l'ALA, precisament, és un seguiment de la premsa, la televisió, els anuncis, per tal de copsar la imatge que transmeten de la professió. Per exemple, ara hi ha una marca de cotxes que ha fet un anunci on surt una bibliotecària molt... atractiva! Tots diem: "Bé, aquest fabricant té una bona imatge de nosaltres." Potser tots els bibliotecaris acabarem comprant aquest cotxe. La imatge que donem és important: per això val la pena que el personal sàpiga connectar amb el públic. Una altra de les coses que fem és convidar els periodistes a visitar la biblioteca, oferir-la com a lloc per a treballar-hi, buscar dades, fer-hi reunions... Al cap i a la fi, ells influeixen molt en l'opinió pública.

— **Vostè ha treballat en diferents tipus de biblioteca: universitària, pública... Ha notat que el treball en un tipus de centre determinat estigui més ben considerat que en l'altre? Sembla que treballar en una biblioteca universitària sigui més important que no pas fer-ho en una de pública, per exemple.**

— En el passat, potser sí. Les biblioteques universitàries, durant molt de temps, han tingut més recursos i més oportunitats per a estar al capdavant. Crec que es podria dir que a tot arreu les biblioteques universitàries s'han desenvolupat més, potser perquè han hagut de cobrir unes necessitats acadèmiques i de recerca. Però les diferències, ara, no són tan grans. Hi ha gent que prefereix treballar a la biblioteca pública perquè hi ha oportunitats de fer-hi coses per a la comunitat, i aquest és el seu punt fort: que podem fer moltes coses. Ara, als Estats Units, les biblioteques públiques estan en un procés de canvi. De fet, moltes ciutats nordamericanes han construït noves biblioteques públiques, i s'ha creat com una competició entre ciutats i polítics...

— **A veure qui té la biblioteca més gran?**

— Sí; però això ha anat bé. Un alcalde fa una biblioteca i el de la ciutat veïna o "rival" es planteja que ells també n'han de tenir i, si pot ser, millor. Amb els polítics, però, passa una cosa: entenen que ha d'haver-hi una biblioteca, un edifici, però no entenen què és el que ha d'haver-hi dintre i el que això representa. Sobretot les qüestions referides al personal: no s'adonen que ha d'haver-hi uns professionals que hi treballin ni que aquests són,

precisament, el més important del servei. Sempre podem acabar obtenint finançament per a construir, però és difícilíssim convèncer els polítics que paguin per tenir més personal. I, tornant al començament, insisteixo que és aquest actiu, el personal, el principal valor que pot tenir la biblioteca: gent que sàpiga moure's entre la informació, que sàpiga transmetre-la, que sàpiga ensenyar els usuaris... És el punt que costa més de treballar amb els polítics; per això, quan ve alguna autoritat a la biblioteca, sempre l'atén un bibliotecari, per tal que s'adoni de la seva vàlua i del servei que presta. És bàsic.

— Certament: biblioteques petites amb bon personal, personal motivat, funcionen millor que grans equipaments amb personal que no entén prou la seva funció.

— Exactament. Per això, l'ALA i la Chicago Public Library treballem juntament amb les escoles de bibliotecaris per tal de transmetre aquestes idees. Tant als professors com als estudiants. Hi anem a explicar-los la vida quotidiana en les biblioteques públiques, per exemple. És important tenir uns fonaments teòrics, però també han de conèixer com és la feina i com es du a terme. A més, així les escoles poden copsar quins nous coneixements haurien d'ensenyar, sobretot en uns moments que tot canvia tant i tan de pressa. Tots, tant els estudiants com els bibliotecaris, per molt temps que portem treballant, hem d'estar contínuament aprenent.

Acaba la entrevista. Barbara Ford ens dóna un petit opuscle editat per l'ALA, Quotable facts about America's libraries. Amb ell, l'ALA ha volgut donar dades quantitatives sobre biblioteques que qualsevol persona pugui entendre fàcilment. Entre elles, que hi ha més biblioteques públiques que McDonald's, que els nordamericans van a les biblioteques escolars, públiques o universitàries més del doble de vegades que al cinema o que la inversió federal anual en biblioteques és, només, de 54 centaus per persona. No són més que mitjanes estadístiques, però no deixen de ser significatives.